

[Uz Sākumlapu](#) > ... > [Jūsu Tiesības](#) > [Noziedzīgos Nodarījumos Cietušie](#) > [Cietušo Tiesības \(katrā Valstī\)](#) > 2 - Paziņošana par noziegumu un manas tiesības izmeklēšanas vai tiesas procesa laikā

2 - Paziņošana par noziegumu un manas tiesības izmeklēšanas vai tiesas procesa laikā

Kā es varu ziņot par noziegumu?

Ja esat noziegumā cietušais, jums, sākot ar pirmo kontaktēšanos ar iestādēm vai amatpersonām, ir tiesības saņemt informāciju par jūsu tiesībām ziņot par noziegumu un, ja tas nepieciešams — procedūru, kā to izdarīt.

Jūs varat ziņot par noziegumu policijai un kļūt par liecinieku turpmāk veiktajā procesā. Jūs arī varat lūgt policijai nosūtījumu uz attiecīgo Noziegumos cietušo atbalsta dienestu (*Oficina de Asistencia a las Víctimas del delito*), kur jums tiks sniegta informācija par to, kā ziņot par noziegumu.

Piekļuve aprūpes un atbalsta pakalpojumiem, piemēram, Noziegumos cietušo atbalsta dienestam, ir bezmaksas un konfidenciāla; nav nepieciešams pirms tam ziņot par noziegumu.

Kā personai, kura ziņo par noziegumu, jums ir šādas tiesības:

- saņemt pienācīgi apliecinātu ziņojuma kopiju;
- ja jūs nesaprotat vai nerunājat nevienā no valodām, ko oficiāli lieto ziņojuma iesniegšanas vietā — tiesības uz bezmaksas palīdzību valodas jautājumos un jūsu iesniegtā ziņojuma rakstisku tulkojumu. Ja jūs nerunājat vai nesaprotat spāņu valodu vai attiecīgajā procesā lietoto oficiālo valodu, jums ir tiesības, sniedzot liecību tiesnesim, prokuroram vai policijas amatpersonām izmeklēšanas laikā, izmantot jums saprotamā valodā runājoša tulka bezmaksas palīdzību;
- Ja esat lūdzis, lai jums paziņo par noteiktiem lēmumiem, piemēram, lēmumu neuzsākt kriminālprocesu vai galīgo spriedumu kriminālprocesā, jums ir tiesības būt informētam par tiesas sēdes datumu, laiku un vietu, kā arī noziedzīgā nodarījuma izdarītājam uzrādītās apsūdzības saturu.

Jūs arī varat celt prasību pret noziedzīgā nodarījuma izdarītāju un kļūt par lietas dalībnieku privātapšūdzības uzturētāja statusā ar tiesībām, kas ir ļoti līdzīgas prokurora tiesībām.

Izņemot parastas lietas, kurās prokurors ceļ apsūdzību noziedzīgā nodarījuma izdarītājam, ir divu veidu noziegumi, kuros jūsu loma procesa uzsākšanā ir ļoti nozīmīga:

- lai uzsāktu procesu par publiski privātiem noziegumiem, jums ir jāziņo par noziegumu vai jāceļ prasība; prokurors uzņemas atbildību par apsūdzības celšanu noziedzīgā nodarījuma izdarītājam. Turpretī procesā par privātapšūdzības noziegumiem (piem., neslavas celšanu) viss ir tikai jūsu ziņā: prokuroram nav nekāda pienākuma celt apsūdzību noziedzīgā nodarījuma izdarītājam un jūs jebkurā laikā varat savu ziņojumu atsaukt, tā izbeidzot procesu.

Jūs varat ziņot par noziegumu jebkurā valodā un, ja jūs nerunājat spāņu valodā vai kādā no attiecīgajām reģionālajām valodām, jums ir tiesības uz bezmaksas tulka pakalpojumiem. Praksē, ja policijas iecirknī nav jūsu valodas pratēju, policija nodrošinās jums šādas iespējas:

- ja noziegums ir mazsvarīgs, jūs par to varēsiet ziņot, izmantojot jūsu valodā iespiestu veidlapu;
- ja noziegums ir smags, jums tiks nodrošināts tulks pa tālruni vai klātienē.

Dažos policijas iecirkņos, jo īpaši vasarā, ir pieejami angļu, franču un vācu valodu tulki.

Par noziegumu nav jāziņo konkrētā termiņā, bet ir noteikts laika ierobežojums, pēc kura par noziegumu nebūs iespējams veikt kriminālvajāšanu; atkarībā no nozieguma smaguma tas var būt no 10–20 gadiem. Iestādes nav noteikušas konkrētu veidu, kā ziņot par noziegumu. Jūs varat ziņot rakstiski vai mutiski; pēdējā gadījumā

kompetentā iestāde ziņojumu protokolē. Jums jānorāda savs vārds, adrese, identifikācijas numurs, tālruņa numurs utt., kā arī jāparaksta ziņojums.

Ja esat cietis no dzimumu vardarbības vai vardarbības ģimenē, jūs, ziņojot par noziegumu, varat lūgt policiju izdot aizsardzības rīkojumu. Aizsardzības rīkojuma izdošanu varat lūgt arī tieši tiesu iestādei vai prokuroram, tiesībaizsardzības amatpersonām, Noziegumos cietušo atbalsta dienestam vai valsts pārvaldes sociālajam dienestam vai aprūpes iestādēm.

Visos gadījumos jums tiks nodrošinātas veidlapas, lai izteiktu lūgumu pēc aizsardzības rīkojuma, un jūs informēs par šo rīkojumu.

Kā es varu uzzināt, kas notiek lietā?

Kad jūs iesniedzat ziņojumu, jūs saņemat tā apliecinātu kopiju ar arhīva numuru.

Jūs kā cietušais varat iegūt informāciju no policijas par procesa virzību, izņemot, ja tas varētu kaitēt izmeklēšanai. Praksē vislabāk ir sazināties ar konkrēto policijas struktūru un lūgt informāciju.

Vispārējā gadījumā, ja jūs esat iesniedzis attiecīgu lūgumu, jums ir tiesības saņemt informāciju par tiesas sēdes datumu, laiku un vietu, noziedzīgā nodarījuma izdarītājam uzrādītās apsūdzības saturu, kā arī tikt informētam par šādiem lēmumiem:

- lēmumu neuzsākt kriminālprocesu;
- galīgo spriedumu kriminālprocesā;
- lēmumiem ieslodzīt vai atbrīvot noziedzīgā nodarījuma izdarītāju, kā arī par iespējamu noziedzīgā nodarījuma izdarītāja izbēgšanu no apcietinājuma un lēmumiem, ar ko jūsu aizsardzībai tiek pieņemti aizsardzības pasākumi.

Ja esat lūdzis nosūtījumu uz Noziegumos cietušo atbalsta dienestu vai saņemat aprūpi no viena no šiem dienestiem, jums ir tiesības saņemt informāciju par tās iestādes kontaktinformāciju, kura ir atbildīga par procesa veikšanu, un sakaru kanālus, kurus varat izmantot saziņā ar to, kā arī informāciju par tiesas sēdes datumu, laiku un vietu un noziedzīgā nodarījuma izdarītājam uzrādītās apsūdzības saturu.

Ja esat cietis no dzimumu vardarbības nozieguma, jums ir tiesības bez īpaša lūguma izteikšanas tikt informētam par agresora procesuālo situāciju un veiktajiem aizsardzības pasākumiem. Jūs jebkurā brīdī varat paust savu gribu nesaņemt šo informāciju.

Ja esat cietis no vardarbīga nozieguma pret seksuālo brīvību, jums ir tiesības saņemt informāciju par kompensāciju no valsts, uz kuru jums ir tiesības, ja agresors nesamaksā kompensāciju vai tā ir nepietiekama.

Vai man ir tiesības uz juridisko palīdzību (izmeklēšanas vai tiesvedības laikā)? Ar kādiem nosacījumiem?

Sākot ar pirmo kontaktēšanos ar iestādēm vai amatpersonām, jums ir tiesības saņemt informāciju par juridiskās palīdzības un aizstāvības saņemšanu un attiecīgā gadījumā — nosacījumiem, kā to saņemt bez maksas. Šo informāciju jums sniegs arī Noziegumos cietušo atbalsta dienests.

Jūs varēsiet iesniegt lūgumu par to, lai tiktu atzītas jūsu tiesības uz juridisko palīdzību, amatpersonai vai iestādei, kas ir sniegusi jums informāciju par juridisko konsultāciju un aizstāvības saņemšanu un attiecīgā gadījumā — bezmaksas saņemšanu. Amatpersona vai iestāde to kopā ar iesniegtajiem dokumentiem pārsūtīs attiecīgajai advokātu asociācijai.

Jūsu lūgumu var iesniegt arī Tiesu administrācijas Noziegumos cietušo atbalsta dienestam, kas to pārsūtīs attiecīgajai advokātu asociācijai.

Vispārējā gadījumā jūs varat izmantot juridisko konsultāciju dienestus, kas visiem iedzīvotājiem sniedz informāciju par likumiem. Šos dienestus katrā tiesu apgabalā organizē advokātu asociācijas.

Jums ir jāaizpilda tiesās, Tieslietu ministrijā un citās valsts iestādēs pieejama veidlapa un jāpierāda, ka jūsu iztikas

līdzekļi ir nepietiekami. Jūs varat iesniegt lūgumu attiecīgās tiesas reģiona vai jūsu dzīvesvietas tiesas reģiona advokātu asociācijai, ja kriminālprocess vēl nav uzsākts.

Ja jūs esat cietis no dzimumu vardarbības nozieguma, jums juridiskās palīdzības saņemšanai nav vispirms jāpierāda, ka jūsu līdzekļi ir nepietiekami.

Jūs varat saņemt juridisko palīdzību arī, ja esat cietis no terorisma.

Jūs varat lūgt juridisko palīdzību Spānijā, ja atrodaties, piemēram, kādā no turpmāk minētajām situācijām:

- ja jūs esat kādas ES dalībvalsts pilsonis un pierādāt, ka jūsu resursi ir nepietiekami;
- ja jūs esat trešās valsts pilsonis un likumīgi uzturaties Spānijā vai jums ir starptautiskos līgumos (piemēram, līgumos par starptautisku bērna nolaupīšanu) paredzētas tiesības. Šādā gadījumā jūs varat saņemt juridisko palīdzību Spānijā uz tādiem pašiem noteikumiem kā ES pilsoņi;
- neatkarīgi no juridiskā procesa uzsākšanai vajadzīgo resursu pieejamības jebkurā procesā, kas ir saistīts ar vai izriet no jūsu kā cietušā statusa, jūsu tiesības uz juridisko palīdzību tiek atzītas un šī palīdzība sniegta nekavējoties, ja jūs esat cietis no dzimumu vardarbības, terorisma vai cilvēku tirdzniecības, vai ja jūs esat nepilngadīgs vai ar mācīšanās traucējumiem, vai garīgu saslimšanu un esat cietis no vardarbības vai sliktas izturēšanās.

Cietušā nāves gadījumā šādas tiesības ir arī mantiniekiem, ja tie nav bijuši iesaistīti nodarījumā.

Juridiskās palīdzības piešķiršanas mērķiem jūs uzskatīs par cietušo, kad par jebkuru no minētajiem noziegumiem būs iesniegts ziņojums vai celta prasība, vai uzsākts kriminālprocess, un šo statusu jūs saglabāsiet, kamēr turpināsies kriminālprocess vai ja pēc procesa noslēgšanās būs pieņemts notiesājošs spriedums.

Tiesības uz juridisko palīdzību izbeidzas, kad spēkā stājies attaisnojošs spriedums vai pēc īslaicīgas procesa apturēšanas vai izbeigšanas noziedzīga nodarījuma nepierādīšanas dēļ, bet par ieguvumiem, kas līdz tam izmantoti bez maksas, nav jāmaksā.

Dažādos procesos, kas var tikt uzsākti, pamatojoties uz jūsu kā noteiktajos noziegumos cietušā statusu, un jo īpaši procesos par dzimumu vardarbību, advokātam jums jāpalīdz personīgi, tādējādi garantējot jūsu tiesības uz aizstāvību.

Jums ir tiesības uz juridisko palīdzību, ja jūsu gada ienākumi un ienākumi uz vienu ģimenes struktūru nepārsniedz:

- divkāršu publisko ienākumu indeksu (*indicador público de renta de efectos múltiples — IPREM*), kas ir spēkā lūguma izteikšanas brīdī, ja konkrētās personas nepieder nevienai ģimenes struktūrai. *IPREM* ir indekss, ko nosaka reizi gadā un izmanto, lai noteiktu dažādu pabalstu summu vai noteiktu priekšrocību, pabalstu vai publisko pakalpojumu saņemšanas sliekšni;
- divarpus reižu *IPREM*, kas ir spēkā lūguma izteikšanas brīdī, ja konkrētās personas pieder jebkādi ģimenes struktūrai, kuru veido mazāk nekā četras personas;
- trīskāršu *IPREM*, ja attiecīgo ģimenes struktūru veido četras vai vairākas personas.

2016. gada *IPREM* ir 6 390,13 EUR.

Ja jums ir piešķirta juridiskā palīdzība, jums nav jāsedz šādas izmaksas:

1. pirmreizējā juridiskā konsultācija;
2. advokāta un tiesas pārstāvja (*procurador*) honorārs;
3. izmaksas par paziņojumu publicēšanu oficiālajos izdevumos;
4. drošības nauda par noteiktu pārsūdzību iesniegšanu;
5. maksājumi ekspertiem;
6. jums tiks piemērots 80 % atbrīvojums no maksājumiem par notariālajiem aktiem, zemesgrāmatas un komercreģistra apliecinājumiem.

Vai es varu pieprasīt izdevumu atlīdzināšanu (par daļību

izmeklēšanā/tiesvedībā)? Ar kādiem nosacījumiem?

Vispārējā gadījumā, ja jūs esat piedalījies procesā kā noziegumā cietušais, jums ir tiesības uz tādu izdevumu atlīdzināšanu, kas bijuši nepieciešami jūsu tiesību īstenošanai, un juridiskajām izmaksām, kas radušās; tie ir prioritāri attiecībā pret valstij radušos izdevumu atlīdzināšanu.

Šim nolūkam spriedumā jābūt noteiktam maksājuma veikšanas pienākumam un apsūdzētajam jābūt notiesātam pēc jūsu kā cietušā lūguma par noziegumiem, kuros to nav apsūdzējis prokurors, vai jābūt notiesātam pēc tam, kad atcelts lēmums izbeigt lietu jūsu kā cietušā iesniegtas pārsūdzības rezultātā.

Palīdzības un atbalsta pakalpojumos un jo īpaši Noziegumos cietušo atbalsta dienestā jums tiks sniegta informācija par gadījumiem, kad jums var tikt atlīdzināti juridiskie izdevumi, un, ja nepieciešams, to pieprasīšanas procedūru.

Vai man ir pārsūdzības tiesības, ja mana lieta tiek izbeigta, nenonākot tiesā?

Ja jūs esat cietušais, kurš nav piedalījies procesā, un prokurors izlemj atsaukt apsūdzību pret noziedzīgā nodarījuma izdarītāju, tiesnesis var jūs par to informēt un aicināt jūs 15 dienu laikā celt prasību un kļūt par privātopsūdzības uzturētāju. Saīsinātā procesa gadījumā tiesnesim jūs obligāti jāinformē un jāaicina.

Ja prokurors ceļ apsūdzību pret noziedzīgā nodarījuma izdarītāju, jūs kā cietušais nevarat darīt neko, lai izbeigtu procesu, izņemot noziegumos ar privātopsūdzību.

Ja jūs jau esat piedalījies procesā un esat privātopsūdzības uzturētājs, jūs varat lūgt sākt mutisko tiesvedību un celt apsūdzību noziedzīgā nodarījuma izdarītājam. Ja izmeklēšanas tiesnesis nolemj izbeigt lietu, t. i., atstāt to bez izskatīšanas, jūs šo lēmumu varat pārsūdzēt.

Ja prokurors ceļ apsūdzību pret noziedzīgā nodarījuma izdarītāju, jūs varat lūgt lietu izbeigt un atteikties no privātopsūdzības uzturētāja statusa. Tomēr prokurors var turpināt lietu, ja pieņem lēmumu šādi rīkoties.

Vai es varu iesaistīties tiesvedībā?

Pirmoreiz, kad jūs piedalāties tiesas sēdē, advokāts jūs informēs par jūsu kā cietušā tiesībām kriminālprocesā un piedāvās jums iespēju iestāties procesā kā privātpersonai, lietojot skaidru, vienkāršu un saprotamu valodu, kā arī ņemot vērā jūsu īpašības un vajadzības.

Kriminālprocesā jums kā noziegumā cietušajam ir šādas tiesības:

- uzsākt kriminālprocesu un celt civilprasību saskaņā ar spēkā esošajiem krimināltiesību aktu noteikumiem;
- ierasties iestādēs, kas veic izmeklēšanu, lai sniegtu tām pierādījumu avotus un attiecīgu informāciju, lai precizētu faktus.

Sākotnējās ierašanās laikā jums tiks jautāts, vai jūs vēlaties saņemt likumā paredzētos paziņojumus vai informāciju; šādā gadījumā jums jānorāda e-pasta adrese vai, ja tādas nav — mājas vai pasta adrese.

Neatkarīgi no jūsu statusa kriminālprocesā jums parasti ir tiesības piedalīties tiesas sēdē arī tad, ja tā nav atklāta. Jums ir pienākums ierasties vienīgi liecību sniegšanai.

Ja esat cietušais, kurš nav piedalījies kriminālprocesā, jūs informēs par tiesas sēdes datumu un vietu. Jūsu galvenais uzdevums būs sniegt liecību liecinieka statusā. Lai jums varētu paziņot tiesas sēdes datumu un laiku, jums procesa laikā jāziņo par adreses maiņu.

Jūs procesā varat piedalīties kā privātopsūdzības uzturētājs pirms apsūdzības sagatavošanas, proti, pirms mutiskās tiesvedības uzsākšanas, izņemot, ja kriminālprocess notiek pret nepilngadīgo. Apsūdzību sagatavo prokurors, privātopsūdzības uzturētājs, ja tāds ir, un aizstāvības advokāts. Šajā dokumentā ir ietverta šo personu sniegtā pārkāpuma klasifikācija un ieteiktais sods. Praksē katrai personai ir dotas piecas dienas rakstiskai savas nostājas iesniegšanai.

Vispārējā gadījumā jūs pārstāvēs jūsu advokāts, kurš aizstāvēs jūsu pozīciju, un jūsu tiesas pārstāvis, kas jūs formāli pārstāvēs procesā.

Ja cietušie ir vairāki, tie var uzstāties atsevišķi, tomēr tiesnesis var noteikt, ka tie jāapvieno vienā vai vairākās aizstāvības grupās. Kriminālprocesā var piedalīties arī cietušo apvienības, ja jūs kā noziegumā cietušais esat tām devis atļauju to darīt.

Ja jūs jau uzturat privātopsūdzību, jūsu advokātam ir piekļuve kopsavilkumam un citiem lietas dokumentiem, kā arī citas prokurora tiesībām līdzīgas tiesības, ieskaitot tiesības:

- lūgt ievākt papildu pierādījumus;
- ierosināt izsaukt jaunus lieciniekus vai ekspertus, kas pamatotu jūsu pozīciju;
- ierosināt veikt konfrontāciju utt.

Ja apsūdzētais tiek notiesāts, tiesa var uzdot tam atmaksāt jums šādas izmaksas: advokāta un tiesas pārstāvja, kā arī ekspertu izmaksas, publisku reģistru un notāru apliecinājumus utt.

Kriminālprocesa ietvaros jūs varat celt civilprasību (civilprasītājs), ja jūs lūdzat īpašuma restitūciju, kaitējuma atlīdzināšanu un ar noziegumu nodarīto zaudējumu (kā mantisku, tā nemantisku) atlīdzināšanu. Šajā gadījumā jūs pārstāvēs jūsu advokāts, kurš aizstāvēs jūsu pozīciju, un jūsu tiesas pārstāvis, kas jūs formāli pārstāvēs procesā.

Ja tiek pieņemts lēmums izbeigt izmeklēšanu, lēmumu par lietas izbeigšanu paziņo noziegumā tieši cietušajām personām, kas ir ziņojušas par nodarījumu, kā arī citām tieši cietušajām personām, kuru identitāte un dzīvesvieta ir zināma. Ja persona mirusi vai pazudusi tieši nozieguma rezultātā, lēmumu paziņo noziegumā netieši cietušajām personām.

Kāds ir mans oficiālais statuss tiesvedības sistēmā? Piemēram, vai es esmu vai varu izvēlēties būt cietušais, liecinieks, civilprasītājs vai privātopsūdzības uzturētājs?

Kriminālprocesā jums kā noziegumā cietušajam ir šādas tiesības:

- uzsākt kriminālprocesu un celt civilprasību saskaņā ar spēkā esošajiem krimināltiesību aktu noteikumiem;
- ierasties iestādēs, kas veic izmeklēšanu, lai sniegtu tām pierādījumu avotus un attiecīgu informāciju, lai precizētu faktus.

Jums tieslietu sistēmā var būt šāds daudzveidīgs statuss:

- tieši vai netieši cietušais: pamatojoties uz paziņoto noziegumu vai, ja tiek lūgta piekļuve cietušo palīdzības un atbalsta pakalpojumiem — bez iepriekšējas ziņošanas par noziegumu, jo šī piekļuve nav atkarīga no tā, vai iepriekš iesniegts ziņojums;
- liecinieks: ja ir iesniegts ziņojums. Jūsu dalība procesā sākas, tiklīdz esat saņēmis pavēsti;
- privātopsūdzības uzturētājs: ja izvēlaties piedalīties kriminālprocesā kā privātopsūdzības uzturētājs, kad jūs ceļat prasību pret noziedzīgā nodarījuma izdarītāju (privāti publiskiem un privātopsūdzības noziegumiem) un pirms apsūdzības sagatavošanas, proti, pirms mutiskās tiesvedības sākuma, izņemot, ja kriminālprocess notiek pret nepilngadīgo;
- civilprasītājs: vispārējā gadījumā — ja jūs izvēlaties kriminālprocesa ietvaros celt civilprasību, proti, ja jūs lūdzat īpašuma restitūciju, kaitējuma atlīdzināšanu un ar noziegumu nodarīto zaudējumu (kā mantisku, tā nemantisku) atlīdzināšanu.

Vispārējā gadījumā jums jābūt klāt tiesas sēdēs, arī ja tās nav atklātas. Jums ir pienākums ierasties vienīgi liecību sniegšanai.

Kādas ir manas tiesības un pienākumi šādā statusā?

Vispārējā gadījumā jums kā cietušajam, sākot ar pirmo kontaktēšanos ar iestādēm vai amatpersonām, kā arī valsts pārvaldes palīdzības un atbalsta dienestu rīcības gaitā, tostarp pirms ziņošanas par noziegumu, ir tiesības saņemt aizsardzību, informāciju, atbalstu, palīdzību un aprūpi.

Jūs varat lūgt iestādēm vai amatpersonām, ar kurām jūs esat sazinājies sākotnēji, nosūtījumu uz Noziegumos cietušo atbalsta dienestu, kur jūs saņemsiet bezmaksas konfidenciālu palīdzību, arī ja jūs iepriekš neesat ziņojis par

noziegumu.

Sākot ar pirmo kontaktēšanos ar iestādēm un amatpersonām, ar jums kopā var ierasties arī jūsu izvēlēta persona.

Turklāt jums kā cietušajam ir tiesības saprast un tikt saprastam ikvienā darbībā, kas jāveic pēc nozieguma paziņošanas, ieskaitot informāciju pirms ziņojuma iesniegšanas. Tiek nodrošināts tulkojums juridiski atzītās zīmju valodās, kā arī mutiskas saziņas atbalsta līdzekļi, ja tādi ir nepieciešami.

Visa saziņa — kā mutiski, tā rakstiski — notiek skaidrā, vienkāršā un uztveramā valodā, ņemot vērā jūsu personīgās īpašības un vajadzības, īpaši, ja jums ir maņu orgānu, intelektuāli vai garīga rakstura traucējumi vai ja jūs esat nepilngadīgs.

Kā cietušajam jums ir tiesības saņemt informāciju galvenokārt par šādiem jautājumiem:

- pieejamiem medicīniskajiem, psiholoģiskajiem vai materiālajiem palīdzības un atbalsta pasākumiem un procedūru to saņemšanai; Ja nepieciešams, šie pasākumi ietver informāciju par iespējām iegūt alternatīvu uzturēšanās vietu;
- tiesībām ziņot par noziegumu un, ja nepieciešams — ziņošanas procedūru, kā arī tiesībām iesniegt pierādījumus par izmeklēšanu atbildīgajām personām;
- konsultāciju un tiesiskās aizsardzības saņemšanas procedūru un, ja nepieciešams — nosacījumiem, kā minēto saņemt bez maksas;
- iespēju lūgt aizsardzības pasākumus un, ja nepieciešams — procedūru šāda lūguma izteikšanai;
- kompensāciju, uz kuru jums var būt tiesības, un, ja nepieciešams — procedūru tās pieprasīšanai;
- pieejamajiem mutiskās un rakstiskās tulkošanas pakalpojumiem;
- pieejamajiem papildu sakaru palīgīdzekļiem un pakalpojumiem;
- procedūru, saskaņā ar kuru jūs varat īstenot savas tiesības, ja dzīvojat ārpus Spānijas;
- pārsūdzībām, ko jūs varat iesniegt par lēmumiem, kurus uzskatāt par nesaderīgiem ar savām tiesībām;
- par procesa veikšanu atbildīgās iestādes kontaktinformāciju un sakaru kanālus saziņai ar to;
- pieejamajiem atjaunojošās justīcijas pakalpojumiem, ja šajā lietā tādi ir juridiski iespējami;
- gadījumiem, kuros jums var atlīdzināt juridiskos izdevumus, un, ja nepieciešams — procedūru to pieprasīšanai;
- tiesībām iesniegt lūgumu, lai jums paziņo par noteiktiem procesuālajiem lēmumiem, piemēram, bet ne tikai, lēmumu neuzsākt kriminālprocesu, galīgo spriedumu kriminālprocesā utt.

Neatkarīgi no jūsu statusa kriminālprocesā jums parasti ir tiesības piedalīties tiesas sēdē arī tad, ja tā nav atklāta. Jums ir pienākums ierasties vienīgi liecību sniegšanai.

Ja esat cietušais, kurš nav piedalījies kriminālprocesā, jūs informēs par tiesas sēdes datumu un vietu. Jūsu galvenais uzdevums būs sniegt liecību liecinieka statusā. Lai jums varētu paziņot tiesas sēdes datumu un laiku, jums procesa laikā jāziņo par adreses maiņu.

Jūs procesā varat piedalīties kā privātopsūdzības uzturētājs pirms apsūdzības sagatavošanas, proti, pirms mutiskās iztiesāšanas uzsākšanas, izņemot, ja kriminālprocess notiek pret nepilngadīgo. Jūs pārstāvēs jūsu advokāts, kurš aizstāvēs jūsu pozīciju, un jūsu tiesas pārstāvis, kas jūs formāli pārstāvēs procesā.

Ja jūs jau uzturat privātopsūdzību, jūsu advokātam būs piekļuve kopsavilkumam un citiem lietas dokumentiem, kā arī citas prokurora tiesībām līdzīgas tiesības, ieskaitot tiesības:

- lūgt ievākt papildu pierādījumus;
- ierosināt izsaukt jaunus lieciniekus vai ekspertus, kas pamatotu jūsu pozīciju;
- ierosināt veikt konfrontēšanu utt.

Ja apsūdzētais tiek notiesāts, tiesa var uzdot tam atmaksāt jums šādas izmaksas: advokāta un tiesas pārstāvja, kā arī ekspertu izmaksas, publisku reģistru un notāru apliecinājumus utt.

Kā lieciniekam jums ir tiesības uz bezmaksas tulku, ja jūs nerunājat spāņu valodā vai attiecīgajā reģionālajā valodā, bet jums nav pieejami dokumentu tulkošanas pakalpojumi. Neraugoties uz to, ka parasti ir grūti izvairīties no acu kontakta ar apsūdzēto un tiesu ēkās parasti nav atsevišķas uzgaidāmās telpas lieciniekiem, ja jūs esat cietis no seksuāla uzbrukuma, jūs varat:

- tiesas zālē izmantot aizslietni vai
- liecināt ar videokonferences starpniecību.

Ja grasāties liecināt un jums draud briesmas, tiesas priekšsēdētājs var noteikt slēgtu tiesas sēdi, lai aizsargātu morāli, sabiedrisko kārtību, kā arī jūs kā cietušo un/vai jūsu ģimeni. Jūs kā privātopsūdzības uzturētājs varat lūgt noteikt slēgtu tiesas sēdi.

Ja jūs izsauc liecināt un tiesnesis uzskata, ka pastāv būtisks risks jums vai jūsu brīvībai, īpašumam vai ģimenei, tas var veikt vienu no šādām darbībām:

- aizsargāt jūsu identitāti, adresi, profesiju un darbvietu, neizmantojot šo informāciju procesā;
- novērst jūsu parādīšanos tiesā un noteikt, ka paziņojumi jāsūta uz tiesas adresi;
- aizliegt jūsu attēlu ierakstīt jebkādā datu nesējā;
- uzdot nodrošināt policijas aizsardzību procesa laikā un pēc tā;
- nodrošināt jūsu transportēšanu uz tiesu oficiālā transportlīdzeklī;
- tiesā jūs ievietot policijas apsargātā uzgaidāmajā telpā;
- īpašos gadījumos — nodrošināt jums jaunu identitāti vai finansiālu atbalstu atrašanās vietas, dzīvesvietas un darbvietas maiņai.

Ja jūs esat nepilngadīgs liecinieks, acu kontakts starp jums un apsūdzēto tiks novērsts ar jebkādiem iespējamiem tehniskiem līdzekļiem. Ierobežojumi pastāv arī attiecībā uz konfrontēšanu. Ja jums ir jebkāds interešu konflikts ar jūsu juridiskajiem pārstāvjiem, kas liedz paļauties, ka jūsu intereses izmeklēšanā vai kriminālprocesā tiks pienācīgi ievērotas, vai ja konflikts ir ar vienu no jūsu vecākiem un otrs vecāks nevar pienācīgi īstenot savu pienākumu pārstāvēt jūs vai jums palīdzēt, kā arī citos gadījumos, prokurors lūdz tiesnesi vai tiesu iecelt jums aizbildni *ad litem*, kam ir pienākums pārstāvēt jūs izmeklēšanā un kriminālprocesā.

Ja jūs esat ārvalstnieks, jums ir tiesības uz bezmaksas tulku, ja jūs nerunājat spāņu vai attiecīgā reģiona valodā. Policija var jums nodrošināt jūsu valodā iespiestu veidlapu ziņošanai par noziegumu, kā arī telefonisku vai klātienē piekļuvi tulkam. Tiesām ir tulku dienests, kas koordinē darbību ar Noziegumos cietušo atbalsta dienestu.

Ja jūs vēlaties celt civilprasību kriminālprocesā (civilprasītājs), jums jāierodas ar advokātu un tiesas pārstāvi, kad tiek piedāvāts iestāties procesā kā privātpersonai, bet jebkurā gadījumā — pirms nodarījuma klasifikācijas. Šajā gadījumā jūs pārstāvēs jūsu advokāts, kurš aizstāvēs jūsu pozīciju, un jūsu tiesas pārstāvis, kas jūs formāli pārstāvēs procesā.

Ja jūs saņemat subsīdiju vai pabalstu, pamatojoties uz jūsu kā cietušā statusu, un jums ir bijis noteikts likumā paredzēts aizsardzības pasākums, jums ir pienākums atmaksāt subsīdiju vai pabalstu, ja esat notiesāts par nepatiesu ziņojumu par noziegumu vai nozieguma iestudēšanu, kā arī pienākums segt izmaksas, kas pārvaldei radušās saistībā ar atzīšanas, aizsardzības un atbalsta darbībām un sniegtajiem pakalpojumiem, neskarot iespējamo citu veidu civiltiesisko vai krimināltiesisko atbildību.

Vai es varu sniegt liecību tiesvedība laikā vai iesniegt pierādījumus? Ar kādiem nosacījumiem?

Neatkarīgi no jūsu statusa kriminālprocesā jums parasti ir tiesības piedalīties tiesas sēdē arī tad, ja tā nav atklāta. Jums ir pienākums ierasties vienīgi liecību sniegšanai.

Jūs varat turpināt izmantot Noziegumos cietušo atbalsta dienesta pakalpojumus, kamēr piedalāties procesā.

Ja esat cietušais, kurš nav piedalījies kriminālprocesā, jūs informēs par tiesas sēdes datumu un vietu. Jūsu galvenais uzdevums būs sniegt liecību liecinieka statusā. Lai jums varētu paziņot tiesas sēdes datumu un laiku, jums procesa laikā jāziņo par adreses maiņu.

Jūs procesā varat piedalīties kā privātopsūdzības uzturētājs pirms apsūdzības sagatavošanas, proti, pirms mutiskās tiesvedības uzsākšanas, izņemot, ja kriminālprocess notiek pret nepilngadīgo. Jūs pārstāvēs jūsu advokāts, kurš aizstāvēs jūsu pozīciju, un jūsu tiesas pārstāvis, kas jūs formāli pārstāvēs procesā.

Ja jūs jau uzturat privātopsūdzību, jūsu advokātam būs piekļuve kopsavilkumam un citiem lietas dokumentiem, kā arī citas prokurora tiesībām līdzīgas tiesības:

- lūgt ievākt papildu pierādījumus;
- ierosināt izsaukt jaunus lieciniekus vai ekspertus, kas pamatotu jūsu pozīciju;
- ierosināt veikt konfrontāciju utt.

Ja apsūdzētais tiek notiesāts, tiesa var uzdot tam atmaksāt jums šādas izmaksas: advokāta un tiesas pārstāvja, kā arī ekspertu izmaksas, publisku reģistru un notāru apliecinājumus utt.

Kā lieciniekam jums ir tiesības uz bezmaksas tulku, ja jūs nerunājat spāņu valodā vai attiecīgajā reģionālajā valodā, bet jums nav pieejami dokumentu tulkošanas pakalpojumi. Neraugoties uz to, ka parasti ir grūti izvairīties no acu kontakta ar apsūdzēto un tiesu ēkā parasti nav atsevišķas uzgaidāmās telpas lieciniekiem, ja jūs esat cietis no seksuāla uzbrukuma, jūs varat:

- tiesas zālē izmantot aizslietni vai
- liecināt ar videokonferences starpniecību.

Ja grasāties liecināt un jums draud briesmas, tiesas priekšsēdētājs var noteikt slēgtu tiesas sēdi, lai aizsargātu morāli, sabiedrisko kārtību, kā arī jūs kā cietušo un/vai jūsu ģimeni. Jūs kā privātapšūdzības uzturētājs varat lūgt noteikt slēgtu tiesas sēdi.

Ja jūs izsauc liecināt un tiesnesis uzskata, ka pastāv būtisks risks jums vai jūsu brīvībai, īpašumam vai ģimenei, tas var veikt vienu no šādām darbībām:

- aizsargāt jūsu identitāti, adresi, profesiju un darbvietu, neizmantojot šo informāciju procesā;
- novērst jūsu parādīšanos tiesā, nosakot, ka paziņojumi jāsūta uz tiesas adresi;
- aizliegt jūsu attēlu ierakstīt jebkādu datu nesējā;
- uzdot nodrošināt policijas aizsardzību procesa laikā un pēc tā;
- nodrošināt jūsu transportēšanu uz tiesu oficiālā transportlīdzeklī;
- tiesā jūs ievietot policijas apsargātā uzgaidāmajā telpā;
- īpašos gadījumos — nodrošināt jums jaunu identitāti vai finansiālu atbalstu atrašanās vietas, dzīvesvietas un darbvietas maiņai.

Ja jūs esat nepilngadīgs liecinieks, acu kontakts starp jums un apsūdzēto tiks novērsts ar jebkādiem iespējamiem tehniskiem līdzekļiem. Ierobežojumi pastāv arī attiecībā uz konfrontāciju. Ja jums ir jebkāds interešu konflikts ar jūsu juridiskajiem pārstāvjiem, kas liedz paļauties, ka jūsu intereses izmeklēšanā vai kriminālprocesā tiks pienācīgi ievērotas, vai ja konflikts ir ar vienu no jūsu vecākiem un otrs vecāks nevar pienācīgi īstenot savu pienākumu pārstāvēt jūs vai jums palīdzēt, kā arī citos gadījumos, prokurors lūdz tiesnesi vai tiesu iecelt jums aizbildni *ad litem*, kam ir pienākums pārstāvēt jūs izmeklēšanā un kriminālprocesā.

Ja jūs esat ārvalstnieks, jums ir tiesības uz bezmaksas tulku, ja jūs nerunājat spāņu vai attiecīgā reģiona valodā. Tiesām ir tulku dienests, kas koordinē darbību ar Noziegumos cietušo atbalsta dienestu.

Kādu informāciju es saņemšu tiesvedības laikā?

Ja esat iesniedzis attiecīgu lūgumu, jums ir tiesības saņemt informāciju par tiesas sēdes datumu, laiku un vietu, noziedzīgā nodarījuma izdarītājam uzrādītās apsūdzības saturu, kā arī tikt informētam par šādiem lēmumiem:

- lēmumu neuzsākt kriminālprocesu;
- galīgo spriedumu kriminālprocesā;
- lēmumiem ieslodzīt vai atbrīvot noziedzīgā nodarījuma izdarītāju, kā arī iespējamu noziedzīgā nodarījuma izdarītāja izbēgšanu no apcietinājuma;
- lēmumiem, ar ko pieņem vai groza jau noteiktos personas aizsardzības pasākumus, ja tādi noteikti jūsu drošībai;
- tiesu vai cietumu iestāžu lēmumiem, kas skar personas, kuras notiesātas par vardarbīgiem vai ar iebiedēšanu izdarītajiem noziegumiem un kuras rada risku jūsu drošībai;
- lēmumiem, kas ir saistīti ar jūsu kā cietušā piedalīšanos soda izpildē un kas tiek pieņemti ieslodzījuma vietās, kā arī lēmumiem, kas ietekmē notiesātā iekļaušanu 3. pakāpes atvērta tipa cietuma režīmā, cietuma atvieglojumiem, īstermiņa atbrīvošanu, nosacītu atbrīvošanu utt.

Iesniedzot lūgumu, lai jums tiktu paziņots par minētajiem lēmumiem, jums ir jānorāda e-pasta adrese vai tās vietā — pasta vai mājas adrese, uz kuru iestādei sūtīt paziņojumus un informāciju.

Izņēmuma gadījumā, ja jums nav e-pasta adreses, tos nosūta ar parasto pastu uz jūsu norādīto adresi.

Ja jūs esat pilsonis, kas dzīvo ārpus Eiropas Savienības un kuram nav e-pasta vai pasta adreses, uz kuru nosūtīt paziņojumus, tos nosūta Spānijas diplomātiskajai vai konsulārajai pārstāvniecībai publicēšanai jūsu rezidences vietas valstī.

Paziņojumi, kurus jūs varat saņemt, ir vismaz lēmuma rezolutīvā daļa un tā juridiskais pamats.

Ja jūs esat formāli piedalījies procesā kā cietušais, lēmumus paziņo jūsu tiesas pārstāvim, kā arī jums uz jūsu norādīto e-pasta adresi.

Jūs jebkurā laikā varat paust savu gribu netikt informētam par minētajiem lēmumiem — šādā gadījumā jūsu lūgums zaudēs spēku.

Ja esat lūdzis nosūtījumu uz Noziegumos cietušo atbalsta dienestu vai saņemat aprūpi no viena no šiem dienestiem, jums ir tiesības saņemt informāciju par procesa veikšanu atbildīgās iestādes kontaktinformāciju un sakaru kanālus, kurus jūs varat izmantot saziņā ar to, kā arī informāciju par tiesas sēdes datumu, laiku un vietu un noziedzīgā nodarījuma izdarītājam uzrādītās apsūdzības saturu.

Ja esat cietis no dzimumu vardarbības nozieguma, jums ir tiesības bez īpaša lūguma izteikšanas tikt informētam par agresora procesuālo situāciju un veiktajiem aizsardzības pasākumiem. Jūs jebkurā brīdī varat paust savu gribu nesaņemt šo informāciju.

Vai es varēšu piekļūt tiesas materiāliem?

Ja jūs jau uzturat privātsūdzību, jūsu advokātam būs piekļuve kopsavilkumam un citiem lietas dokumentiem.

Jurista ikdienas darbā ietilpst piekļuve juridiskajai informācijai un dokumentiem, jo īpaši gadījumos, kad tā klients nav procesa dalībnieks.

Saskaņā ar Spānijas tiesību aktiem lietas dalībnieki var tikt informēti par procesu un piedalīties visās procesuālajās formālajās darbībās.

■ Lapa atjaunināta: 24/06/2025

Šīs lapas dažādās valodu versijas uztur attiecīgās dalībvalstis. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Eiropas Komisija neuzņemas nekādas saistības un atbildību par datiem, ko satur šis dokuments, vai informāciju un datiem, uz kuriem šajā dokumentā ir atsauces. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.